

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Ekim 2020

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Ekim'de cari dengedeki bozulma bir miktar hız kesti. 2019 Ekim'de 2,7 milyar dolar fazla veren cari işlemler dengesi 2020'nin aynı ayında 273 milyon dolar açık verdi. Bu dönemde altın ve enerji hariç cari işlemler fazlası 6,5 milyar dolardan 2,9 milyar dolar seviyesine indi. Böylece Ekim itibarıyla 12 aylık toplamalarda genel cari işlemler dengesi 33,8 milyar dolar açık verirken, enerji ve altın hariç cari denge 12,4 milyar dolar fazla verdi.

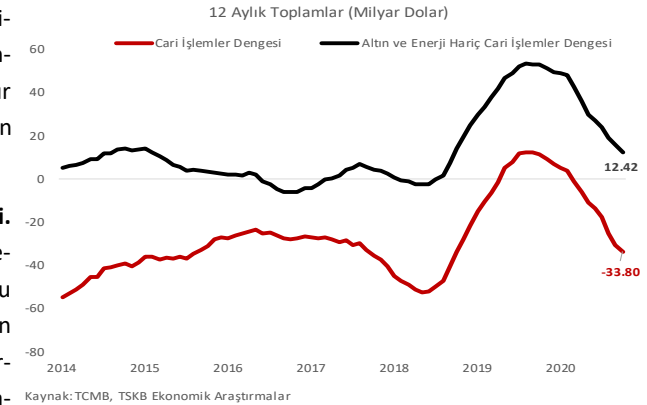
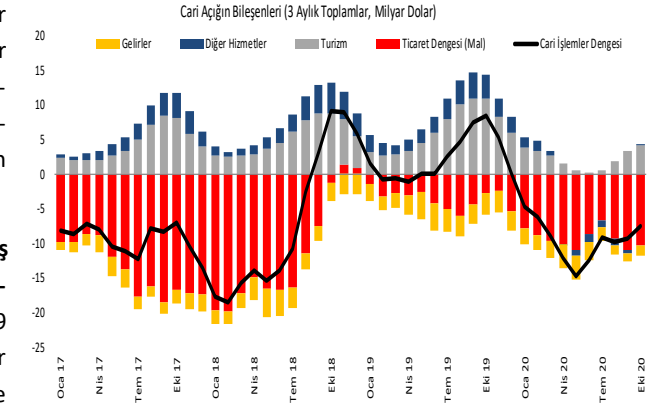
Ekim'de hizmet dengesindeki kayıp hemen hemen aynı seviyede kalırken, dış ticaret açığındaki genişlemenin yavaşlaması ve gelir dengesindeki toparlanma dikkat çekti. Hizmet dengesinde geçen yıl Ekim ayına göre 2020'de 2,9 milyar dolar kayıp yaşanırken, dış ticaret açığında sadece 514 milyon dolar tutarında bir genişleme yaşandı. Hizmetler tarafında en büyük kayıp turizmde yaşandı. Ekim 2019'da 3,3 milyar dolar olan net turizm geliri Ekim 2020'de sadece 1,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Benzer şekilde taşımacılık faaliyetlerinde de önemli gelir kayıpları yaşandı. Bununla birlikte, gelir kalemlerindeki çıkışların azalması cari dengedeki bozulmayı sınırlayan diğer bir unsur oldu. 2019 Ekim'de 1,1 milyar dolar açık veren birincil gelir hesabında 2020'nin aynı döneminde 613 milyon dolar tutarında bir açık oluştu.

Finansman tarafında Ekim'de sermaye girişleri ve rezervlerde artış gözlemlendi.

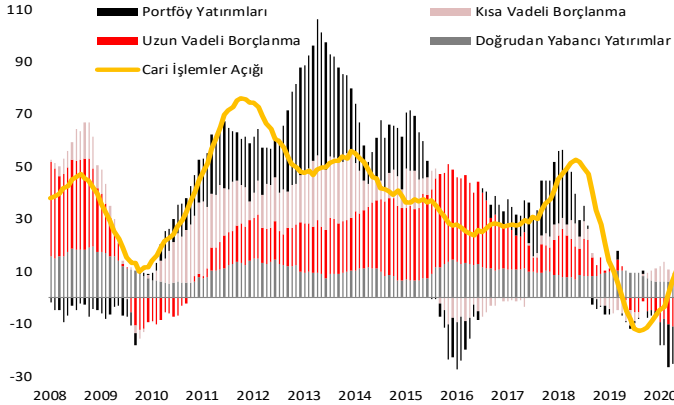
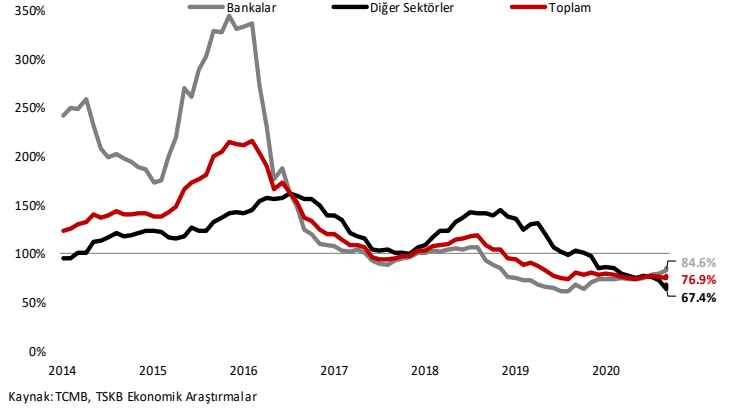
Bu dönemde sadece 27 milyon dolar net doğrudan yabancı yatırım girişi kaydedilirken, net portföy yatırımlarında 2,9 milyon dolar giriş meydana geldi. Bu girişte Hazine'nin 2,5 milyar dolar tutarındaki Eurobond ihracı etkili oldu. Uzun vadeli dış borçlarda 2,3 milyar dolar net borçlanma gözlenirken, kısa vadeli 1,1 milyar dolar net ödeme yapıldı. Ekim bankacılık sektörünün uzun vadeli dış borç çevirme oranı %62,6 olurken, diğer sektörlerde ve toplamda sırasıyla %149,3 ve %90,4 seviyelerinde oluştu. Ekim itibarıyla 12 aylık toplamda dış borç çevirme oranları bankacılıkta %84,6, diğer sektörlerde %67,0 ve toplamda %76,9 seviyesinde bulunuyor. Bu sonuçlarla, resmi rezervlerde 4,2 milyar dolar net artış gerçekleşirken, net hata-noksan kaleminden 1,6 milyar dolar giriş gerçekleşti.

Ekim verileriyle birlikte, 2019 ilk 10 ayında 9,6 milyar dolar fazla veren genel cari işlemler hesabı 2020'nin aynı döneminde 31,1 milyar dolar açık verdi. Bu sonuçlarda dış ticaret dengesindeki bozulmadan daha çok hizmet gelirlerindeki kayıplar etkili oldu. Ocak-Ekim döneminde dış ticaret açığı 18,5 milyar dolar genişlerken, net hizmet gelirlerinde kayıp 25,1 milyar dolar oldu. 2019 Ocak-Ekim döneminde 37,3 milyar dolar olan enerji dışı fazla 2020'nin aynı döneminde 11,3 milyar dolar açığa dönerken, altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 43,8 milyar dolardan 6,7 milyar dolara indi.

Ekim ayı ödemeler dengesi verileri özellikle hizmet gelirleri açısından COVID-19 kaynaklı olumsuz etkilerin sürdüğünü teyit ederken, finansman tablosunda kısa vadeli bir toparlanma ortaya koydu. Önümüzdeki dönemde yurtiçi finansal koşullardaki sıkışmaktan dolayı ithalattaki artışın sınırlanabileceğini düşünüyoruz. Öte yandan, salgın kaynaklı belirsizliklerden dolayı ihracattaki ve hizmetlerdeki toparlanmanın sınırlı kalabileceğini tahmin ediyoruz. Bu dinamiklerle 2019'da 8,7 milyar dolar fazla veren cari işlemler hesabının 2020'de 35 milyar dolar açık verebileceğini hesaplıyoruz. 2021 yılı için ise cari açığın 21,8 milyar dolar olarak gerçekleşeceğini öngörüyoruz.

Cari Açığın Finansmanı (Milyar Dolar)

Uzun Vadeli Dış Borç Çevirme Oranları
(12 Aylık Toplamlar)

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu döküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamiyle kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.